

kyně jest zastoupena zákonným zástupcem. Jelikož v tomto případě bylo darování poskytnuto osobám nemajícím nárok na povinný díl a stalo se dříve než dvě léta před zůstavitelovým úmrtím, jest názor napadeného rozsudku, že žalovaný nárok není po právu a že žalující strana tomuto postoupení již odporovati nemůže, opodstatněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve sporu jde o výklad ustanovení § 785 obč. zák. Ustanovení § 785 první odstavec obč. zák. vytýká jako pravidlo, že základem výpočtu povinného dílu jest hodnota čisté pozůstalosti zjištěná podle § 784 obč. zák. s připočtením darování zůstavitele mezi živými. Do pozůstalosti jest vpočítati, jak praví důvodová zpráva k § 785 obč. zák., zásadně všechna darování bez rozdílu, zda jde o darování již uskutečněné, či jen o sliby darovací dosud nesplněné. Aby však vpočítání darování nezavdalo příčinu k obšírným a úskočným výkladům a nemělo za následek nesnesitelné omezení volnosti zůstavitele a osoby jím obdařené, došlo, jak praví důvodová zpráva, k ustanovení § 875 druhý odstavec obč. zák., jímž bylo vysloveno, že určitá darování jsou výjmuta ze započtení do pozůstalosti a zůstávají nedotčena. Nejde tu tudíž o ustanovení rázu všeobecného, jak míní dovolatelka, nýbrž o ustanovení zcela určité, obsahující výjimky ze všeobecného pravidla o započtení darování do pozůstalosti, vytčeného v prvním odstavci § 785 obč. zák. Výjimky tyto platí pro případy a za podmínek v § 785 druhý odstavec obč. zák. přesně uvedených a zákon nerozeznává, zda osoba, jež jest oprávněna ustanovení toho se dovolávat (děti), jest osobou nezletilou či zletilou. I nezletilá osoba musí si dáti líbiti, by výjimky v ustanovení tom uvedené proti ní platily. Jednou z těchto výjimek, kterou i žalovaní proti zažalovanému nároku uplatňují, jest darování, které bylo poskytnuto zůstavitelem osobám, nemajícím nároku na povinný díl a stalo se déle než dva roky před smrtí zůstavitele. Tato výjimka byla, jak důvodová zpráva znovu zdůrazňuje, nutnou v zájmu svobody zůstavitele ve volném nakládání mezi živými a v zájmu příjemce daru, povinného po případě k náhradě.

Čís. 8514.

Měla-li dřívější držba služebnosti před přestavením budovy za předmět něco jiného, než držba po přestavení, nelze dobu dřívější držby započítavati do vydržecí doby od provedení novostavby.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1928, Rv I 374/28.)

Žalobci domáhali se na žalovaných, že žalovaným nepřisluší právo, by římsa jejich stavení přečnívala do vzduchového prostoru žalobců a že jsou povinni tuto římsu po celé délce i šíře odstraniti. Žalobě, proti níž namítli žalovaní kromě jiného i vydržení, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Jest zjištěno, že na straně, kde hraničí majetky stran rozepře, byla více než třicet let klenutá zeď se římsou asi téže šířky, jako římsa na nové zdi, ale že ona klenutá zeď při novostavbě zbouraná byla značně kratší a nižší než nová zeď. Již vzhledem k § 484 obč. zák. nebylo by lze připustiti, by služebnost, míti onu římsu, byla rozšířena na novou zeď přibližně dvakrát tak dlouhou. Kromě toho přichází zde v úvahu ještě předpis § 525 obč. zák. Podle tohoto § staví se služebnost zánikem služebného nebo panujícího statku, ale nabývá zase své dřívější moci, jakmile pozemek nebo budova uvedeny v předešlý stav. Jak v rozhodnutích čís. 6620 a 7355 sb. n. s. dovozeno, není třeba, by uvedení do dřívějšího stavu bylo úplné a přesné, stačí, když se znovuzřízení stane takovým způsobem, že služebnost může býti znovu vykonávána. V případě, o němž tuto jde, neodpovídá však provedení novostavby ani s tohoto hlediska pojmu uvedení budovy v dřívější stav, ježto výška a, což hlavní, i délka nové zdi jest zcela odchylná, nový stav jest tedy zcela jiným než starý stav a nedošlo novostavbou k obživnutí služebnosti, obmezené na zbouranou klenutou zeď. O částečném jejím obživnutí, po délku klenuté zdi, nemůže býti řeči z téhož důvodu, že totiž nový okap není obnovou starého stavu, nýbrž založením nového odlišného stavu. Zároveň jest patrné, že starý stav nemůže býti podkladem pro to, by služebnost, kterou si žalovaní osobují, mohla býti opřena o vydržení (§ 1477 obč. zák.), ježto dřívější držení mělo za předmět něco jiného než držba po přestavení, takže nelze onu dobu dřívějšího držení započítavati podle § 1493 obč. zák. do držby běžící od provedení novostavby. Na základě znaleckého posudku bylo zároveň v nižších stolicích zjištěno, že knihovní hranicí mezi sousedními nemovitostmi stran jest čára základní zdi a nikoli čára římsy, tudíž že prostor v kolmém směru pod římsou ležící byl v knihovním vlastnictví strany žalující. Ostatně pouhé zřízení římsy do prostoru žalobcům podle knihy pozemkové patřícího v místech, kde stávala klenutá zeď, nelze ještě považovati za držbu vedoucí k vydržení práva vlastnického a nemohou se proto žalovaní ani odvolávati na to, že udržováním římsy na staré klenuté zdi vydrželi prostor, ležící v kolmém směru pod touto částí římsy podél staré klenuté zdi, do svého neomezeného vlastnictví. Držení práva, míti takovou římsu, nevyčerpává totiž objem věci, jakou vlastnické právo podle § 354 a 362 obč. zák. propůjčuje vlastníku věci.

Čís. 8515.

Byl-li zaměstnanec Buštěhradské dráhy podle služebního řádu této dráhy propuštěn pro právoplatné odsouzení pro trestný čin ze ziskuchtivosti, nevzešel mu ze zastavení trestního řízení po povolené obnově a z odstranění dřívějšího odsuzujícího rozsudku nárok, by bylo zrušeno jeho propuštění ze služeb dráhy a by byl ve svém služebním postavení posuzován tak, jakoby k jeho propuštění nebylo vůbec došlo.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1928, Rv I 1313/28.)